

Geneeskunde en Godsdienst.

door Dr. J. GEWIN.

(autoreferaat).

Er zijn vele wijzen om het contact tusschen Geneeskunde en Godsdienst na te speuren; Dr. Gewin trachtte dit te doen aan de hand van de Geschiedenis der Geneeskunde.

In de alleroudste tijden waren Geneeskunde en Godsdienst één. De veda's der Voor-Indiërs geven daarvan duidelijk getuigenis. Ook bij de Chineezers was de uitoefening der Geneeskunde in handen van de priesters.

Spr. staat wat langer stil bij het verschijnsel van den Tempelslaap zooals deze bij de Egyptenaren en Grieken werd gevonden. Het nauwe contact met het heiligdom moest genezing brengen. In het Oude Testament en den Talmud vinden wij de figuur van *Mozes*, die in streng wetenschappelijke kringen ook nu nog geldt voor de grootste Hygiënist van de oudheid. Al had *Mozes* geen dieper inzicht in de geneeskunde, toch getuigen zijn kranige wetten van een groote waardeering voor hygiënische maatregelen.

Dan belicht spr. de figuur van den vader der Geneeskunde *Hippokrates*, (460 v. Chr. in Griekenland geboren). De tijd was rijp om zijn leer uit te dragen; gedurende de laatste eeuwen voor zijn optreden had vooral de filosofie den bodem toe bereid. De beroemde scholen der geneeskunde worden besproken, van waaruit een groote schat van kennis wordt geboren. Merkwaardig zijn de strenge eischen op Godsdienstig gebied, die *Hippokrates* aan den geneesheer stelt: „Hij moet leven dicht bij de Godheid", luidt het woordelijk. Voor hem bestond er dus tusschen Geneeskunde en Godsdienst een hechte band.

Toch is het merkwaardig, dat er toen zoo sterke controversen tusschen beide aan het licht kwamen en wel met name door den strijd der priesters, die zich in bonden vereenigden, om te waken tegen het populariseeren van de Wetenschap.

Met het *Christendom* komt een nieuwe cultuur-factor in de wereld, die zijn invloed ook op de Geneeskunde doet gelden.

Harnack zegt zoo treffend, dat het *Christendom* eigenlijk medische religie is; het Evangelie treedt op de menschheid toe als een arts op den zieke.

Galenus, die 129 n. Chr. in Klein-Azië werd geboren, is met *Hippokrates* de groote medische figuur uit de oudheid, ook een innig vroom man, in wien Geneeskunde en Godsdienst weder zeer verbonden waren.